

Den 20. februar 2024
MIM 21-24

KOMITÉNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til funktionel overfladebehandling af sanitære produkter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokumenter foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af stoffet chromtrioxid til funktionel overfladebehandling af sanitære produkter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitésag). Forslagene giver tilladelse til fortsat anvendelse til de to italienske virksomheder Rubinetterie Ritmonio og Rubinetterie 3M samt den tyske virksomhed Neoperl. Tilladelserne gives efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, til fortsat at anvende stoffet indtil 2029 eller 2031, afhængig af virksomheden. Forslagene blev drøftet på et møde i REACH-komiteen d. 14. december 2023 forud for efterfølgende vedtagelse i skriftlig procedure med frist d. 28. februar 2024. Forslagene forventes ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslagene forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. I de konkrete sager drejer det sig om en specifik anvendelse af stoffet, hvor der ikke findes alternativer. Kommissionen har fastsat krav om yderligere risikohåndteringsforanstaltninger til Rubinetterie 3M for at sikre, at udsættelsen af arbejdstagere minimeres. Regeringen vurderer, at de pålagte krav til Rubinetterie 3M vil sikre, at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold i alle tre ansøgninger lever op til de danske arbejdsmiljøkrav. De anvendte risikohåndteringsforanstaltninger vurderes at leve op til de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet. Kommissionen har desuden foreslået længere godkendelsesperioder end 2028 i lyset af virksomhedernes individuelle fremskridt i substitution og til gengæld fastsat konkrete reduktionsmål for anvendelsen efter 2028. Regeringen vurderer, at virksomhederne bør intensivere deres substitutionsindsats på baggrund af fremskridtene med udviklingen af alternative teknologier. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslagene, idet der lægges stor vægt på, at godkendelsesperioderne forkortes til 2028.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til funktionel overfladebehandling af sanitære produkter.

Forslagene er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslagene har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslagene behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslagene blev drøftet på et møde i REACH-komiteen d. 14. december 2023 forud for efterfølgende vedtagelse i skriftlig procedure med frist d. 28. februar 2024.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer. I de tilfælde, hvor behandling af sagen er påbegyndt efter solnedgangsdatoen, gives godkendelsen fra vedtagelsesdatoen, jf. REACH Afsnit VII.

Forslagene til gennemførelsesretsakter vedrører forvaltningsafgørelser, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgninger fra de to italienske virksomheder Rubinetterie Ritmonio og Rubinetterie 3M samt den tyske virksomhed Neoperl, om fortsat anvendelse af op til 17 tons om året af chromtrioxid:

1. Til anvendelse til forkromning af produkter med sanitære anvendelser (Rubinetterie Ritmonio (1 ton), Rubinetterie 3M (1 ton) og Neoperl (15 tons)).

Virksomhederne fremsendte i perioden d. 16. februar 2021 til d. 27. april 2022 ansøgninger om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelse. Ansøgningerne har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som i perioden d. 16. marts 2022 til d. 16. maj 2023 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningerne, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet under forudsætning af overholdelse af disse. RAC anbefalede desuden, at arbejdstageres eksponering i godkendelsesperioden dokumenteres i måleprogrammer samt måleprogrammer for udledningen til miljøet. RAC anbefalede yderligere at Rubinetterie 3M sikrer, at masker anvendes efter de beskrevne standardprocedurer og arbejdstager undervises i korrekt anvendelse. Derudover er det et krav, at Rubinetterie Ritmonio og Rubinetterie 3M hver især udfører studier for at vurdere mulighederne for at reducere udsættelsen for arbejdstagere yderligere, herunder brugen af flydende chromopløsninger i stedet for flager.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgerne. Udvalget finder ikke Rubinetterie Ritmonios og Rubinetterie 3M's substitutionsplaner troværdige for en 12-årig periode men finder planerne troværdige til at underbygge en 7-årig godkendelsesperiode. Udvalget finder Neoperls substitutionsplan troværdig for en 10-årig godkendelsesperiode. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgerne har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet. SEAC har anbefalet, at fristen for fornyet vurdering sættes til 7 år for Rubinetterie Ritmonio og Rubinetterie 3M, dvs. 2029, mens den sættes til 10 år for Neoperl, dvs. 2031.

I Kommissionens tidligere forslag fik alle virksomheder en godkendelse indtil udgangen af 2028 i lyset af information fra lignende ansøgninger, der indikerer, at virksomhederne burde være i stand til substituere hurtigere end angivet i ansøgningerne og anbefalet af SEAC.

Kommissionen bemærker nu, at formålet med godkendelsessystemet er at sikre en gradvis substitution af særligt problematiske stoffer med egnede alternativer, og Kommissionen har bedt ansøgerne om at oplyse forventede procentvise reduktioner i anvendelsen af stoffet til Kommissionen. Kommissionen anbefaler på den baggrund, at der gives en godkendelse til virksomhederne med en frist for fornyet vurdering i overensstemmelse med SEACs anbefaling og beregnet fra virksomhedernes ansøgningstidspunkt samt, at der fastsættes følgende reduktionskrav til virksomhederne:

Rubinetterie Ritmonio skal reducere anvendelsen med 75 % ved udløb af godkendelsesperioden, Rubinetterie 3M skal reducere anvendelsen med 85 % ved udløb af godkendelsesperioden, og Neoperl skal reducere anvendelsen med 70 % inden udgangen af 2029 og 90 % inden udgangen af 2030.

Godkendelserne gives derudover under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgerne har beskrevet. Derudover er det en forudsætning, at ansøgerne implementerer RACs anbefalinger, herunder at alle tre virksomheder gennemfører målepro-

grammer for arbejdstagernes udsættelse og for udledningen til miljøet, samt at Rubinetterie 3M sikrer korrekt anvendelse og undervisning i brugen af masker.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslagene til gennemførelsesretsakter.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter under REACH-forordningen har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslagene har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslagene har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslagene skønnes ikke at medføre væsentlige erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslagene skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Et notat om forslagene har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget i december 2023 og igen i februar 2024. Der er ikke indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslagene blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Forslagene til gennemførelsesretsakter tager udgangspunkt i, at ansøgeren skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Regeringen finder, at de pålagte krav til Rubinetterie 3M vil sikre, at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold i alle tre ansøgninger lever op til de danske arbejdsmiljøkrav. De anvendte risikohåndteringsforanstaltninger vurderes at leve op til de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet. Det er dermed redegjort for et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, og regeringen finder, at der ikke på nuværende tidspunkt findes egnede alternativer til den specifikke

anvendelse. Regeringen finder det positivt, at virksomhederne forpligtes til konkrete reduktionsmål, som vil føre til en betydelig reduktion i anvendelsen og kunne facilitere håndhævelse af virksomhedernes substitutionsindsats, men virksomhederne bør intensivere deres substitutionsindsats på baggrund af fremskridtene med udviklingen af alternative teknologier. Kommissionens egen analyse peger på, at det for de mest ambitiøse virksomheder vil være muligt at substituere ved udgangen af 2028. Godkendelsesperioderne for ansøgninger til sanitære anvendelser bør derfor reduceres til udgangen af 2028 for at bibeholde en fair konkurrence på det indre marked og fremme substitution.

Regering agter på den baggrund at støtte forslagene, idet der lægges stor vægt på, at godkendelsesperioderne reduceres til udgangen af 2028.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.